

CLXIV.

Péchy Simon böződi birtokos és Böződ patronusa *

Memoriale 1631. esztendőben.

Az meliket ülés heliet és az mellé az alsó és felső határban négy¹ hold földeket ígirték vala Péczy Simon uramnak ő Nagának mü előttünk megadák az levél tartása szerént mind az hon való és mezei földeket az bezedi uraim: Az alsó határban az meli földeket adának Folyomban² vagyon mindenik; az alsó földnek alsó vicinussa a falu nyila, felső az Folyom dombja alja; az másik vagyon azon nevü helyen az felső lábban, felső vicinusa Marosi András nyila, az alsó vicinusa az falu nyila. Az felső határban való föld vagyon Vágáslokán, egy hold föld, mindenik vicinussa az falu földé; Fattin padfelé egy hold föld, annak is vicinussa az falu földé, ezt hütünk szerént irtuk.

* Kiegészítés a Keresztény Magvető XVIII. köt. 41. lapon megjelent számához.

¹ Nyolcz hold földet ígérték volt: 4-et az alsó és 4-et a felső határban, de úgy látszik, lealkudták a 8 holdat 4-re.

² Folyom, Folyom dombja, Vágásloka, Pad, határrész nevek, ma is úgy hívják.

CLXV.

Solymosi Koncz Boldizsár levele bátyjához Koncz Boldizsárhoz.¹*Bordos, 1634.*

Szolgalatomat ajánlom kegyelmednek, mint nekem jó akaró bátyám-uramnak. Az szent isten jó egészséget és békességes hosszú életet adjon kegyelmednek, mind az édes ángyommal és az édes öcsémmel egyetemben.

Az sógorral az anyámhoz felmenvén, az tiz aranyról emlékeztünk, az anyánk az megadására kész volt, de mind pénztelensége miatt s mind pengig az urának zúgolódása miatt nem üsmere sem találá semmi módját az megadásnak. Mindazonáltal szándéka lévén az anyámnak, hogy Bordosra jőne, ígéré arra magát Miklós Ferencz uram, hogy oly móddal és válaszzal boesátja le az anyánkot, hogy mind ez az adósság s mind pengig az madarasi örökség jó végbe maradna. Az anyánk érkezvén ide Bordosra, jelenté, hogy Miklós Ferencz uram izente volna az sógorñak, hogy felmenne Kobátfalvára és az adós-

¹ A hasonnevü püspök édes atyjához.

ságért bücsűjén marhát venne el, de úgy, hogy az veres mente kezéhez kelne. En holott tudtam, Miklós Ferencz uramnak ebbeli ez mentebeli vágyódását és az anyámnak miatta való némű nemű búsulását, hoztam volt el velem onnat Solymosról és az anyámat megkénáltam vele, úgymint övével, hogy se Miklós Ferencz uram annak kezéhez való vételeért tovább ne mesterkednék, se az anyám búsulása elébb-elébb amiatt ne harapóznék, de az anyám az mentét semmi képpen kezéhez venni nem akarta, hanem mint régen mielte volt most is anyai confirmatiójával kezembe bocsátá. Így azért az Miklós Ferencz uram izenetin mi itt Bordoson megegyezni nem tudván, az mint kevés ítéletem szerint írni tudék, ilyen dolgot akarok kegyelmednek értésére adni, az melyet osztanom eselekedné kegyelmed, hogyha jóvallaná kegyelmed is. Az adósságnak tutorsága még kegyelmeden maradjon bizonyos okért, hogyha az anyámnak holta történnék, kegyelmedet viselhetnök szemünk előtt, az ki az pénzt exequalhatná, mert mostan még nem akarunk sem az anyáinkra erősödni, sem az kezes nénénkre, de az anyáinkra kiváltképen, mert szörnyű dolgot tészen rajta az ura, patvar inkább helye annak az pénznek. Hanem én tudván, hogy énnékem több részem kegyelmed keze között nincsen. Kegyelmed, hogyha tetszik, avagy, hogy lehet kegyelmedtől, azt az mi volna az hugom részére nyújtaná kezébe, nem tekintvén az adósságot, az melyet mostan emendalhatna kegyelmed és az melyet mostan mű pro tempore remittalunk az anyámnak. Engemet, ha mi illet ebben ez dologba azt kegyelmed tudja, avagy ha mi illehetné, azt mind remittalnam az anyámnak, sőt inkább, ha lehetne és kívántatnék segíteném is, mert énnékem nagy gyönyörűségem, mikor az vele jól tött emberekhez háladással lehetek. Csak az hugom dolga igazódhassék kegyelmed által, én rólam nincsen semmi szó, nem is akarom, hogy legyen, hogy legyen ez ilyen dolognak tractálásába, mert én tudom aküvül is mivel tartozom kegyelmednek és az kegyelmed maradékinak. De hirtelenségembe nem is tudék mit jó szerivel írni kegyelmednek, az sógorom szóval jobban aperiálja kegyelmednek.

Az czédulácskát az ángyom megadta, az mire kegyelmed kért, azt poronesolat gyanánt tartom, azon leszek teljes buzgó tehetségem szerént, hogy kegyelmednek és az ódes öcsémnek Andrásnak használhassak. De kegyelmedet állapotunkról tudósítom hamar, ha errejövő embert láthatok. Isten őrizze és tartsa kegyelmedet jó egészségben és hosszú életben. Datum in Bordos, ma szombaton, 1634.

Kegyelmednek jó akaró atyjafia örömet, szolgál mig él kegyelmednek

Balthasar Solymosi m. p.

Kívül: Egregio domino Balthasari Koncz de Nagy-Solymos. Salisfodinae Sófalviensis praefecto etc. Domino et fratri longe colendo.

(Eredetije jelz. nélk. a gr. Teleki-nemzetség marosvásárhelyi levéltárának Simén levelei között.)

Közli: Ifj. D. BIÁS ISTVÁN.

Dr. Martineau.

Manchester, 1907. május hó.

A XIX. évszáz büszkeségét, dr. Martineaut, a bölesészt, valóságos gondolkozót és író az angolok a hálás megemlékezésnek újabb jelével tisztelék meg. Születése helyén, Norwichban, emléképiület emelnek, a melynek alapkövét április 20.-án tették le szép ünnepség keretében. Hogy a közelmúlt legnagyobb unitáriusának munkái még népszerűbbekké legyenek, újabban munkáit bámulatos olvasó kötetekben adja ki a Brit és Külföldi Unitárius Társulat. (Pld. Török-
vések keresztényi életre. 22 gyönyörű beszéd, 288 old. szép nyomás, 60 fillér.) Mig e művek a magyar unitáriusok kiadásában magyar nyelven is meg nem jelennek, mint Channing munkáinak méltó társai, nem ismerjük eléggé a dr. Martineau nevét. Az említett alkalomból az „Inquirer“-ben egy közlemény jelent meg „Az unitáriusok vallása“ James Martineau 1805—1900. czimmel. Mint-hogy a czikk névtelen írója a Martineau nézeteit és munkáit írójuk saját szavainak idézeteivel mutatja be, nem lesz érdektelen nekünk sem néhány gondolatot a bölesész saját mondataiban olvasnunk.

„Bárki, a ki megérteni akarja a Martineau vallását, olvassa az ő beszédeit. Olvassa az első kötetben „Az Isten körülöttünk“ czimű beszédét, napjaink gondolkozásának az isteni immanentiát illető szempontjából s gondolja meg, hogy ez 1843-ban jelent meg. „Az önmegadás igazi, természetes nyelve beszél a zoltáriró költészetéből és Jézus imáiból: hirdeti az isteni léleknek az emberivel való élő kapcsolatát, az ő természetének a miénkkel s a miénknek az övével való mysticus közlekedését“. Ez volt a vallás, mit Martineau gondolt „az Isteni és emberi léleknek egymásközti öntudatos érintkezése“, „az Isten és lélek közötti szent viszony“.

Mikor 1857-ben Londonba való átmenetelekor búcsút mondott liverpooli gyülekezetének, a melynek 25 évig volt lelkesze, így szólt: „A mi áthatotta közöttetek való egész küldetésemet és mun-